

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: S., nar. X., štátny príslušník Tuniska, bytom J., zastúpený advokátom JUDr. S., S., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra SR, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície, Bratislava, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Hrobákova 44, Bratislava**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: UHCP-RHCPBA2-2011/000311-001 zo dňa 3.1.2011, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 11/2011-48 zo dňa 12. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 11/2011-48 zo dňa 12. mája 2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :**I.****PREDMET VECI**

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia č. p.: *UHCP—RHCPBA2-2011/000311-001 zo dňa 3.1.2011*, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č. p.: UHCP-BA-DS-AV-28-4/2010 zo dňa 27.9.2010, (ktorým bolo rozhodnuté o administratívnom vyhostení žalobcu z územia SR a určení zákazu vstupu na územie SR na dobu jedného roka t. j. do 27.9.2011 podľa § 57 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v preskúmvanej veci sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym záverom žalovaného.

Krajský súd uviedol, že sa v danom prípade zaoberal otázkou opodstatnenosti žalobcových tvrdení o nezákonnom postupe správnych orgánov z hľadiska existencie prekážky administratívneho vyhostenia z dôvodu existencie manželstva s občiankou SR. Poukázal na to, že § 57 zákona č. 48/2002 Z.z. je kogentným ustanovením, ktoré správnemu orgánu nedáva možnosť správnej úvahy, ale pokiaľ sa cudzinec zdržiava na území SR nelegálne, prikazuje zakázať ďalší pobyt cudzinca na území.

Podľa súdu zo znenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd vyplýva, že štátny orgán môže v danom prípade cudzincovi zasahovať do jeho súkromného práva, keď je to v súlade so zákonom a je to nevyhnutné v záujme ochrany a slobôd iných. V tejto súvislosti súd zdôraznil, že štát má eminentný záujem nielen na ochrane rodiny, ale musí dbať aj o ochranu spoločnosti pred protizákonným konaním, ktorého sa žalobca preukázateľne dopustil.

Súd konštatoval, že žalobca mal vedomosť o tom, že svoj pobyt na území SR si môže riešiť v zmysle platných ustanovení zákona č. 48/2002 Z.z.

Správny orgán pri stanovení dĺžky zákazu vstupu na územie SR prihliadol na to, aby dôsledky boli primerané jednak dôvodom jeho uloženia a jednak dopadu na osobný a rodinný život žalobcu a na základe toho rozhodol o uložení sankcie zákazu vstupu na najnižšej možnej hranici sadzby za porušenie príslušného ustanovenia zákona o pobyte cudzincov na dobu jedného roka.

Krajský súd uviedol, že sa stotožnil s názorom žalovaného, že nie je žiaduce, aby sa v SR zdržiavali cudzí štátni príslušníci, ktorí nerešpektujú zákony daného štátu. Je povinnosťou ktorejkoľvek osoby rešpektovať zákony štátu, na ktorého výsostnom území sa nachádza, aj keď nie je jeho občanom a zdržať sa protiprávneho konania, ktoré by malo za následok porušenie zákonov daného štátu.

Krajský súd poukázal na to, že dôvodom vydania rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu bola skutočnosť, že žalobca sa zdržiava neoprávnene bez platného víza alebo platného povolenia na pobyt a nie dôvody, pre ktoré mu bol zrušený pobyt na území SR. Vo veci zrušenia trvalého pobytu žalobcu na území SR bolo riadne začaté správne konanie, žalobca sa k tomu písomne vyjadril a mal vedomosť, že prebieha konanie vo veci zrušenia jeho trvalého pobytu. Súd poukázal aj na vyjadrenia manželky žalobcu zo dňa 26.1.2010 a 21.5.2010, v ktorých uviedla, že po mesiaci manželstva, t. j. od začiatku apríla 2009 sa od manžela odsťahovala a od tej doby nevedú spoločnú domácnosť a spoločný rodinný život, s manželom nekomunikuje a okrem strachu k nemu nič necíti. Dňa 22.7.2010 požiadala o rozvod manželstva.

Krajský súd uviedol že správny orgán preskúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia v zmysle § 58 ods. 1, 2 zákona o pobyte cudzincov, ako aj okolnosti vedúce k administratívne vyhosteniu a dospel k názoru, že neboli zistené žiadne prekážky administratívneho vyhostenia a taktiež neboli potvrdené žiadne skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že žalobcu nemožno administratívne vyhostiť.

Podľa krajského súdu odporca sa zaoberal aj otázkou rešpektovania súkromného a rodinného života žalobcu v zmysle čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a po zvážení všetkých skutočností dospel k správne záveru, že neboli potvrdené žiadne

závažné skutočnosti a dôvody, brániace jeho administratívne vyhosteniu a to aj s prihliadnutím na jeho rodinný a súkromný život.

K námietke týkajúcej sa nepokojov a demonštrácií v Tunisku, ktoré trvajú od septembra 2010, súd uviedol, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia boli posúdené všetky okolnosti zo strany žalovaného vrátane prekážok administratívneho vyhostenia a tie, na ktoré sa žalobca odvoláva, v čase vydania rozhodnutia neboli, preto ich žalovaný nemohol skúmať.

Keďže napadnuté rozhodnutie i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie rozhodnutia, krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu zamietol.

II.

STRUČNÉ ZHRNUTIE ODVOLACÍCH DOVODOV ŽALOBCE

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie správneho orgánu zrušuje a vec mu vracia na nové rozhodnutie a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť trovy konania.

Poukázal na skutočnosť, že počas celého obdobia, ktoré sa zdržiaval na území SR, nikdy neporušil akýkoľvek právny predpis, riadne si plnil svoje povinnosti a bol vzorným členom tejto spoločnosti, preto jeho porušenie zákona o pobyte cudzincov, nakoľko považoval svoje vyhostenie za nespravodlivé, v rozpore so zákonom, nie je možné považovať za konanie, ktoré by ohrozovalo spoločnosť na Slovensku.

Žalobca poukázal na ustanovenie § 42 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, z ktorého vyplýva, že ustanovenie odseku 1 (podľa ktorého policajný útvar povolenie na trvalý pobyt zruší, ak zistí skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt ustanovenie odseku 1) neplatí, ak by dôsledky zrušenia povolenia na trvalý pobyt boli neprimerané dôvodu zrušenia povolenia na trvalý pobyt najmä s ohľadom na súkromný a rodinný život cudzinca.

V tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESLP zo dňa 28.5.1988, prípad *Berrehab v. Holandsko*, z ktorého vyplýva, že *rešpektovanie rodinného a súkromného života, si nevyžaduje stály život v spoločnej domácnosti a je zásahom do týchto práv jednotlivca, keď je mu znemožnené udržiavať naďalej rodinné vzťahy. Pojem rodinný život preto nie je možné striktné vykladať iba ako život manželský.*

Žalobca uviedol, že má na území SR viacerých príbuzných, niektorých aj so slovenským štátnym občianstvom, s bratom dokonca podniká. Má tak na území SR silné rodinné zázemie a vybudovaný súkromný život, bez ohľadu na to, že nežije v jednej spoločnej domácnosti s manželkou. Žalobca navyše predložil čestné vyhlásenie svojej partnerky, v ktorom uvádza, že od októbra 2009 má so žalobcom trvalý partnerský vzťah a po ukončení rozvodového konania je pripravená si ho vziať za manžela. Žalobca dodal, že manželstvo žalobcu súd dňa 16.6.2011 rozviedol, takže prekážka na uzavretie manželstva s partnerkou odpadla.

Žalobca napokon poukázal na rozhodnutie ESLP v prípade *Uner v. Holandsko* zo dňa 18.10.2006, v ktorom súd konštatoval, že vyhostenie cudzinca, pokiaľ môže zasiahnuť do práva chráneného čl. 8 ods. 1 Dohovoru, musí byť v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, to znamená musí byť odôvodnené tlakom spoločenskej potreby a najmä primerané sledovanému legitímnemu cieľu.

Žalobca vyjadril presvedčenie, že nepredstavuje pre SR žiadne nebezpečenstvo, riadne si plnil všetky svoje povinnosti a naopak vyhostením mu hrozí nebezpečenstvo vzhľadom k nepokojom v Tunisku, počas ktorých zahynuli stovky demonštrantov ďalších civilistov.

III.

STRUČNÉ ZHRNUTIE VYJADRENIA ŽALOVANÉHO K ODVOLANIU

ŽALOBCU

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že námietky žalobcu uvedené v odvolaní považuje za nedôvodné. Správny orgán prvého stupňa pri vydávaní rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu presne a úplne zistil skutočný stav veci, boli obstarané a zdokumentované potrebné podklady pre rozhodnutie.

Zopakoval, že dôvodom vydania rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu bola skutočnosť, že žalobca na území SR sa zdržiaval neoprávnene bez platného víza alebo platného povolenia na pobyt. Žalobca mal vedomosť o tom, že prebieha konanie o zrušenie jeho trvalého pobytu.

Správny orgán prvého stupňa sa pri rozhodovaní vysporiadal aj s právom na súkromný a rodinný život, ktorý garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal na to, že štát má záujem nielen o ochranu rodiny, ale i ochranu spoločnosti pred páchaním protizákonného konania, žalobcovi bol určený zákaz pobytu na území SR v dolnej hranici sadzby, t. j. na 1 rok.

Žalovaný poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca nebol ochotný komunikovať a spolupracovať pri spisovaní zápisnice o podaní vysvetlenia, uviedol, že sa volá S., narodil sa X. v meste M., je štátnym občanom Tuniska a po prečítaní zápisnicu odmietol podpísať. Nepreukázal a neuviedol žiadne nové skutočnosti.

Žalovaný napokon uviedol, že po uplynutí doby zákazu pobytu na území SR, bude môcť žalobca opätovne podať žiadosť o povolenie pobytu na území SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 vety tretej zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. septembra 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej

samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia č. p.: **UHCP—RHCPBA2-2011/000311-001 zo dňa 3.1.2011**, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č. p.: UHCP-BA-DS-AV-28-4/2010 zo dňa 27.9.2010, (ktorým bolo rozhodnuté o administratívnom vyhostení žalobcu z územia SR a určení zákazu vstupu na územie SR na dobu jedného roka t. j. do 27.9.2011 podľa § 57 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne uplatnenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 57 ods. 1 písm. b/ bod 1/ zákona č. 48/2002 Z.z o pobyte cudzincov policajný útvar administratívne vyhostí cudzinca a určí zákaz vstupu do piatich rokov, najmenej však na jeden rok, ak vstúpi na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia alebo sa zdržiava na území Slovenskej republiky bez oprávnenia.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o skončení pobytu cudzinca s určením lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu alebo ktorejkoľvek tretej krajiny, ktorá ho prijme, a času zákazu vstupu,

ak tento zákon neustanovuje inak. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa uvedie aj krajina, do ktorej je cudzinec vyhostený. Hromadné vyhostenie cudzincov na základe jedného rozhodnutia je neprípustné.

IV.

ARGUMENTÁCIA ROZHODNUTIA ŽALOVANÉHO

Žalovaný ako druhostupňový správny orgán skonštatoval, že prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu a určení zákazu vstupu na územie SR v súlade s Ústavou SR, zákonom o pobyte cudzincov, ako aj medzinárodnými zmluvami a dohodami, ktorými je SR viazaná. Dôkazmi v prvostupňovom správnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca sa neoprávnene zdržiaval na území SR od 19.6.2010.

K námietkam žalobcu uviedol, že tieto súvisia s konaním a rozhodnutím vo veci zrušenia povolenia na trvalý pobyt na území SR a nie sú predmetom preskúmania odvolacieho orgánu vo veci konania a rozhodovania o administratívnom vyhostení žalobcu a určení zákazu vstupu na území SR.

Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány v konaní dostatočne zistili skutkový stav veci, tento po právnej stránke posúdili a vydané rozhodnutia náležite odôvodnili. Keďže napadnuté rozhodnutie i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, krajský súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V.

PRÁVNÝ NÁZOR NAJVYŠŠIEHO SÚDU SR

Odvolací súd vzhľadom na rozsah dokazovania vykonaného v administratívnom konaní, ktorý považoval za dostatočný a ktorý nasvedčuje tomu, že prvostupňový ale aj druhostupňový správny orgán si zadovážili dostatok skutkových podkladov, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzali, nemal žiadne pochybnosti o legálnosti vykonaných dôkazov, spôsobe vykonania

a vyhodnotenia dôkazov, ktoré viedli správne orgány k správnym záverom o tom, že bolo spoľahlivo zistené, že žalobca sa neoprávnene zdržiaval na území SR od 19.6.2010.

Podľa odvolacieho súdu dôkaznú situáciu, z ktorej správne orgány vychádzali, nebolo možné zmeniť ani čestným vyhlásením Kataríny Pinterovej, ktorý žalobca predložil spolu s odvolaním a na ktoré odvolací súd neprihliadol.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je podľa § 250i ods. 1 OSP pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd síce môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, takéto dôkazy však účastník konania má navrhovať v žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu, pretože ten primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, odvolací súd totiž preskúmava vecnú správnosť rozsudku súdu prvého stupňa a nemá nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa.

Pokiaľ teda správne orgány vychádzali zo zistení, že žalobca sa na území SR zdržiava bez oprávnenia, túto skutočnosť mal dostatočne preukázanú, vykonaným dokazovaním (najmä s poukazom na rozhodnutie OCP PZ Dunajská Streda č. p. UHCP-BA-DS-Ž-34-10/2010 zo dňa 24.5.2010 o zrušení povolenia na trvalý pobyt na území SR podľa § 39 ods. 2 písm. e/ zákona o pobyte cudzincov, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.6.2010) a túto skutočnosť žalobca ani nespochybňoval. Dôvodom zrušenia trvalého pobytu žalobcovi bolo zistenie správneho orgánu, že manželia nevedú spoločný život. Uvedenú skutočnosť mal správny orgán zistenú z vyjadrenia M., ktorá uviedla, že spoločný rodinný život s manželom (žalobcom) nevedie od apríla 2009.

Z obsahu spisu navyše vyplynulo, že žalobca dostatočne nespolupracoval so správnym orgánom, keď okrem osobných základných údajov, neuviedol žiadne skutočnosti a dokonca odmietol zápisnicu podpísať.

Pokiaľ teda žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa tvrdí, že s partnerkou K. má trvalý partnerský vzťah od októbra 2009, na takúto okolnosť mal poukázať už v správnom konaní, resp. najneskôr v žalobe proti rozhodnutiu žalovaného.

Pozornosti najvyššieho súdu neuniklo, že kým žalobca v žalobe proti rozhodnutiu žalovaného namietal proti zisteniu správnych orgánov, že tieto nemali dostatočne preukázané, že žalobca nevedie spoločný život s M., štátnou príslušníčkou SR, teda za predmet ochrany práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života označil spolužitie s vtedajšou manželkou, v odvolaní proti rozsudku krajského súdu označil za predmet ochrany práva na rodinný a súkromný život vzťah s partnerkou K., s ktorou mal mať vzťah od októbra 2009, teda už v čase rozhodnutia OCP PZ Dunajská Streda (zo dňa 24.5.2010) o zrušení povolenia na trvalý pobyt na území SR, hoci vo vyjadrení k začatiu konania o zrušení trvalého pobytu zo dňa 3.5.2010 žalobca uvádzal, že síce s manželkou netrávi veľa času, čo neznamena že nevedú spoločný život a že vzťah po celú dobu trvania hodnotí ako dobrý.

Pokiaľ teda žalobca namieta nesprávnosť zistení skutkového stavu veci správnymi orgánmi, takáto námietka nebola dôvodná, pretože správnosť skutkových zistení správneho orgánu, z ktorého vychádzal najmä s poukazom na námietky žalobcu týkajúce sa zásahu do jeho práva na rodinný a súkromný život (garantovaný čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd), napokon potvrdil sám žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku krajského súdu.

K čestnému vyhláseniu, ktoré žalobca v odvolacom súdnom konaní navyše považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že pokiaľ by aj žalobca predložil v správnom konaní, správny orgán by ho nemohol pripustiť, pretože podľa § 39 ods. 1 SP správny orgán môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie účastníka konania, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

Čestné vyhlásenie správny orgán nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok (ods. 2).

V čestnom vyhlásení je účastník povinný uviesť pravdivé údaje. Správny orgán musí upozorniť účastníka konania na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia (ods. 3).

V tejto súvislosti považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že **čestné vyhlásenie podľa § 39 SP je špecifický inštitút správneho poriadku, ktorý sa používa v prípadoch, keď určité skutočnosti slúžiacie ako podklad pre rozhodnutie, nemožno predložiť buď vôbec alebo**

len s neprimeranými ťažkosťami, prípadne z dôvodu pružnosti a hospodárnosti správneho konania.

Čestné vyhlásenie teda nie je dôkazom v pravom zmysle, ale takýto dôkaz iba nahrádza.

Naviac z dikcie zákona vyplýva, že čestné vyhlásenie môže urobiť len účastník konania, nie je prípustný zo strany iných subjektov, ktorí sa zúčastňujú na konaní.

K námietke žalobcu týkajúcej sa žalobcom tvrdeného zásahu do jeho práva na rodinný a súkromný život, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

V zmysle čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa § 57 ods. 1 písm. b/ bod 1/ zákona č. 48/2002 Z.z o pobyte cudzincov policajný útvar administratívne vyhostí cudzinca a určí zákaz vstupu do piatich rokov, najmenej však na jeden rok, ak vstúpi na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia alebo sa zdržiava na území Slovenskej republiky bez oprávnenia.

Podľa § 57 ods. 10 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar nemôže administratívne vyhostiť

- a) občana Európskeho hospodárskeho priestoru, ak sa oprávnené zdržiaval najmenej desať rokov na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu,
- b) dieťa mladšie ako osemnásť rokov; to neplatí, ak je vyhostenie tohto dieťaťa v jeho záujme,
- c) cudzinca, u ktorého dôjde k vzniku choroby, ktorá ohrozuje verejné zdravie, po udelení povolenia na pobyt,
- d) cudzinca, ktorému bolo udelené povolenie na tolerovaný pobyt podľa § 43 ods. 6.

Podľa § 58 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený (ods. 1).

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Osobu bez štátnej príslušnosti, ktorá má povolený trvalý pobyt, možno administratívne vyhostiť iba v prípade, ak svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok a nevzťahujú sa na ňu prekážky administratívneho vyhostenia podľa odsekov 1 a 2 (ods. 3).

Zákon o pobyte cudzincov v ustanovení § 57 taxatívne vymedzuje prípady, kedy príslušný policajný útvar administratívne vyhostí cudzinca a určí mu zákaz vstupu na územie SR. Jedným z týchto dôvodov je aj skutočnosť, že cudzinec bez oprávnenia vstúpi na územie SR. V prípade

žalobcu bolo bez všetkých pochybností náležite preukázané, že na území SR sa zdržiaval bez potrebného oprávnenia a túto skutočnosť nijakým spôsobom nespochybňoval ani sám žalobca. Namietané rozhodnutie a postup žalovaného preto bolo v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a to aj s poukazom na neexistenciu prekážky administratívneho vyhostenia žalobcu, ktoré sú v zákone o pobyte cudzincov taxatívne vymedzené.

Podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného rodinného života, obydlia a korešpondencie. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a je to nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, k predchádzaniu nepokojov a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práva slobôd iných.

Pokiaľ dôjde k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 8 Dohovoru) a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva (čl. 8 ods. 2 Dohovoru), teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, je potrebné, aby v administratívnom konaní bolo preukázané, že v prípade žalobcu neboli splnené zákonom stanovené podmienky na prvé povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Správny orgán musí zväžiť aj hľadisko súkromné, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté právo žalobcu na súkromie a rodinný život na území SR.

V právnom štáte sa konflikt práv rieši prostredníctvom požiadavky spravodlivej rovnováhy.

V zmysle čl. 13 ods. 4 veta druhá ústavy sa ustanovené obmedzenia môžu použiť len na ustanovený cieľ. Zmyslom tohto ustanovenia je vylúčiť obchádzanie ústavných garancií základných práv a slobôd tak, že zavedenie obmedzenia sa použije na cieľ konformný s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami. V danej veci aj k Aktu o podmienkach pristúpenia pripojeného k Zmluve o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii a v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Schengenského priestoru.

V predmetnej veci je nesporné, že žalobca sa na území SR zdržiaval bez platného víza alebo povolenia k pobytu.

Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na správnosť skutkových zistení správneho orgánu, že žalobca v čase rozhodovania o administratívnom vyhostení a určení zákazu vstupu na územie SR preukázateľne nevedol spoločný rodinný život s manželkou, štátnou príslušníčkou SR, z manželstva nepochádzajú žiadne deti, (manželstvo bolo dňa 16.6.2011 rozvedené), k zásahu do jeho práva na ochranu rodinného života garantovaného čl. 8 ods. 1 Dohovoru) nedošlo, pričom zásah súkromného života žalobcu bol síce vykonaný, avšak v súlade so zákonom o pobyte cudzincov v zmysle čl. 8 ods. 2 Dohovoru.

Pre posúdenie dodržania zásady proporcionality bolo podľa názoru Najvyššieho súdu žalovaným bolo dôsledne zvážené, že žalobca si bol vedomý, že sa na území SR zdržiava nelegálne.

Bolo nesporné, že vo veci zrušenia trvalého pobytu žalobcu na území SR bolo riadne začaté správne konanie, žalobca sa k tomu písomne vyjadril a mal vedomosť, že prebieha konanie vo veci zrušenia jeho trvalého pobytu.

Právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle čl. 8 Dohovoru nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber rodičov (manželov), pokiaľ ide o usídlenie sa na území toho-ktorého štátu v zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie sa partnera, ktorý nie je jeho štátnym občanom. Článok 8 Dohovoru totiž negarantuje právo na rodinný, resp. súkromný život v konkrétnej krajine, ale právo na skutočný rodinný život ako taký.

S poukazom na vyššie uvedené ako aj na skutočnosť, že žalobcovi bolo za porušenie zákona o pobyte cudzincov uložený zákaz pobytu na území SR na dolnej hranici.

Najvyšší súd dospel k záveru, že dôvody jeho vyhostenia sú takej povahy, aby opodstatnili intenzitu zásahu do jeho súkromného života.

Odvolačný súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že správne orgány nepochybili ak na základe uvedených skutočností rozhodli o administratívnom vyhostení žalobcu z územia SR a určení zákazu vstupu v trvaní jedného roka. Zásah do jeho súkromného života je treba posudzovať v príčinnej súvislosti a vo vzťahu k správaniu sa žalobcu, ktorý sa zdržiaval nelegálne na území SR a bol si toho vedomý.

Vzhľadom na hore uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne správny. Preto ho postupujúc podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

VI.
ZÁVER A TROVY

Pokiaľ teda krajský súd žalobu žalobcu zamietol podľa § 250j ods. 1 OSP ako nedôvodne podanú, nakoľko nezistil žiaden zo zákonných namietaných dôvodov pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, odvolací súd považoval rozsudok krajského súdu za vecne správny, a ako taký ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 13. septembra 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová